

KOMENDA GŁÓWNA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

Biuro Informatyki i Łączności

**ZASADY ORGANIZACJI ŁĄCZNOŚCI
ALARMOWANIA, POWIADAMIANIA,
DYSPONOWANIA ORAZ WSPÓŁDZIAŁANIA
NA POTRZEBY DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH**

(tekst ujednolicony)

Zawiera zmiany wprowadzone:

- 1) Aneks nr 1 z dnia 15.01.2014 r.
- 2) Aneks nr 2 z dnia 04.04.2016 r.

Warszawa, kwiecień 2016

Spis treści

1. Cel i zakres dokumentu	4
2. Powiązane dokumenty	5
3. Słownik pojęć i skrótów	5
4. Ogólne zasady organizacji łączności na potrzeby kierującego działaniem ratowniczym	6
5. Organizacja łączności na potrzeby kierującego działaniem ratowniczym na poziomie interwencyjnym	7
6. Organizacja łączności na potrzeby kierującego działaniem ratowniczym na poziomie taktycznym	8
7. Organizacja łączności na potrzeby kierującego działaniem ratowniczym na poziomie strategicznym	10
8. Wykorzystanie radiowej sieci współdziałania służb Ministerstwa Spraw Wewnętrznych podczas działań ratowniczych (kanał B112)	11
9. Radiowa sieć retransmisyjna - RSR (kanał BF171)	11

1. Cel i zakres dokumentu

Celem dokumentu jest wypełnienie delegacji zawartej w § 4 ust. 3 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2011r. Nr 46, poz. 239) w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, „Opracowanie zasad organizacji łączności alarmowania, powiadamiania, dysponowania oraz współdziałania na potrzeby działań ratowniczych”.

Ponadto, dokument ma na celu wsparcie kierującego działaniami ratowniczymi oraz służby łączności PSP w zakresie wykorzystania łączności radiowej zarówno podczas prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych jak i na etapie ich planowania.

Informacje zawarte w dokumencie pozwolą na usprawnienie procesu organizacji łączności radiowej oraz ujednolicenie zasad jej organizacji na poszczególnych poziomach dowodzenia z zachowaniem ciągłości struktury sieci radiowej.

Niniejszy dokument stanowi rozwinięcie zapisów Instrukcji w sprawie organizacji łączności w sieciach radiowych UKF Państwowej Straży Pożarnej, stanowiącej załącznik do Rozkazu Nr 4 Komendanta Głównego PSP z dnia 09 czerwca 2009r.

Dokument zawiera:

- zasady organizacji łączności alarmowania, powiadamiania, dysponowania oraz współdziałania na potrzeby działań ratowniczych z punktu widzenia zadań realizowanych przez kierującego działaniem ratowniczym w szczególności na poziomie interwencyjnym i taktycznym;
- sposób organizacji łączności w sieciach radiowych UKF Państwowej Straży Pożarnej wykorzystywanych podczas prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych;
- organizację łączności na potrzeby wymiany informacji z innym służbami.

2. Powiązane dokumenty

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego (Dz. U. z 2011r. Nr 46, poz. 239).
- Instrukcja w sprawie organizacji łączności w sieciach radiowych UKF Państwowej Straży Pożarnej, stanowiąca załącznik do Rozkazu Nr 4 Komendanta Głównego PSP z dnia 09 czerwca 2009r.
- Zasady organizacji i funkcjonowania radiowej sieci współdziałania służb Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 30 kwietnia 2012r.
- Pismo BIŁ-I-2613/1-33/12 z dnia 11 września 2012r. w sprawie przyznania przez Departament Ewidencji Państwowych i Teleinformatyki kanału częstotliwościowego BF171^{*)}.

3. Słownik pojęć i skrótów

Poniżej przedstawiono alfabetyczny spis skrótów wykorzystywanych w dokumencie. Szczegółowe wyjaśnienie pojęć dotyczących łączności, znajduje się w Instrukcji w sprawie organizacji łączności w sieciach radiowych UKF Państwowej Straży Pożarnej

Skrót	Opis
KCKR	Stanowisko kierowania Komendanta Głównego PSP
KDR	Kierujący działaniem ratowniczym
KDW	Kanał należący do sieci dowodzenia i współdziałania
KO	Kanał operacyjnego kierunku radiowego
KRG	Kanał należący do sieci ratowniczo-gaśniczej
KSRG	Krajowy system ratowniczo-gaśniczy
KSW	Kanał krajowej sieci współdziałania i alarmowania
PPSiŚ	Punkt przyjęcia sił i środków
PSK/MSK	Stanowisko kierowania komendanta powiatowego/miejskiego PSP
RSR	Radiowa sieć retransmisyjna
SDŁ	Samochód dowodzenia i łączności
WSKR	Stanowisko kierowania komendanta wojewódzkiego PSP

^{*)} – Pismem BIŁ-I-2613/1-13/16 z dnia 24 marca 2016 dotyczącym przyznania przez Departament Teleinformatyki MSWiA kanału częstotliwościowego BF171 rozszerzono rodzaj emisji radiowej (F3E, FXD, FXE).

4. Ogólne zasady organizacji łączności na potrzeby kierującego działaniem ratowniczym

- 4.1 Komendant Wojewódzkiej PSP, w uzgodnieniu z komendantami powiatowymi/miejskimi PSP ustala kolejność przydziału kanałów ratowniczo-gaśniczych podczas prowadzenia działań ratowniczych na terenie powiatu oraz informuje komendantów powiatowych/miejskich PSP, z terenu województwa o tych ustaleniach ¹⁾.
- 4.2 Podczas planowania wykorzystania KRG należy przewidzieć docelowo jeden z nich do współpracy w miejscu prowadzenia działań pomiędzy ratownikami KSRG i spoza oraz ¹⁾ ratownikami służb współpracujących (np. GOPR, TOPR, WOPR itp.) na poziomie województwa.
- 4.3 Rejestracji korespondencji radiowej w ramach prowadzonych działań podlegają wykorzystywane kanały w sieciach: wojewódzkich, powiatowych, krajowej sieci współdziałania i alarmowania oraz operacyjny kierunek radiowy. Pozostałe wykorzystywane kanały powinny być rejestrowane w ramach posiadanych możliwości technicznych.
- 4.4 Przekazywane informacje do stanowiska kierowania, sztabu dotyczące prowadzonych działań ratowniczych, za pomocą innych niż radiowe środki łączności powinny być rejestrowane (nagrywane).
- 4.5 Bezwzględnie zabrania się przekazywania informacji z miejsca prowadzonych działań na numery alarmowe obsługiwane przez stanowiska kierowania oraz prowadzenia komunikacji głosowej ze stanowiskiem kierowania oraz sąsiednimi jednostkami Straży Pożarnej w sieci alarmowania PA1 i PA2 ¹⁾.
- 4.6 Należy unikać sytuacji, w której KDR lub dowódcy odcinków bojowych prowadzą nasłuch i korespondencję na więcej niż dwóch kanałach radiowych.
- 4.7 Przydział lub zmiana kanałów radiowych powinny być odnotowywane w dokumentacji z prowadzonych działań ratowniczych. W przypadku, gdy podczas prowadzenia działań opracowywane są schematy łączności powinny one odpowiadać faktycznej organizacji sieci radiowej.
- 4.8 Każdorazowe polecenie zmiany kanału pracy powinno być potwierdzone przez abonenta/abonentów sieci, których dotyczy.
- 4.9 Pojazdy dysponowane poza teren własnego powiatu, jeżeli nie ma innych ustaleń, prowadzą nasłuch/korespondencję w sieci KSW. Informacje o prowadzeniu nasłuchu/korespondencji w sieci KSW i zmianie kanału powinny być zgłoszone do własnego PSK/MSK ¹⁾.

¹⁾ – W brzmieniu ustalonym przez Aneks nr 2.

- 4.10 Jeżeli w trakcie prowadzonych działań zostaje wyznaczona osoba lub zespół do zapewnienia łączności, nie należy łączyć zadań osób realizujących techniczne zabezpieczenie łączności z zadaniami radiooperatorów.
- 4.11 Organizatorem łączności w relacji miejsce prowadzonych działań stanowisko kierowania, sztab jest KDR.

5. Organizacja łączności na potrzeby kierującego działaniem ratowniczym na poziomie interwencyjnym

- 5.1 W momencie zadysponowania i w trakcie dojazdu do miejsca zdarzenia, dowódca utrzymuje łączność z PSK/MSK na kanale powiatowym.
- 5.2 Po przybyciu na miejsce działań dowódca, **do prowadzenia korespondencji na miejscu akcji, używa kanału ratowniczo gaśniczego (KRG) ustalonego pomiędzy Komendantem Wojewódzkim PSP, a komendantem powiatowym/miejskim PSP^{**}**. W przypadku zajętości tego kanału, dowódca, **do prowadzenia korespondencji, uzgadnia z PSK/MSK inny kanał ratowniczo gaśniczy (KRG)¹⁾**.
- 5.3 PSK/MSK, może przed dotarciem dowódcy do miejsca działań wskazać KRG do prowadzenia korespondencji na miejscu akcji.
- 5.4 Po przydzieleniu KRG, korespondencja pomiędzy KDR i PSK/MSK odbywa się na kanale powiatowym, natomiast pomiędzy KDR i poszczególnymi rotami lub pododdziałami na uzgodnionym KRG (sieć ratowniczo-gaśnicza).
- 5.5 Łączność KDR na kanale powiatowym z PSK/MSK, **w przypadku braku zasięgów z radiotelefonu nasobnego²⁾**, odbywa się za pośrednictwem radiotelefonu przewoźnego.
- 5.6 W przypadku, gdy KDR czasowo nie ma dostępu do radiotelefonu przewoźnego, dopuszcza się wykorzystanie stacji pośredniczącej – innego korespondenta dysponującego radiotelefonem przewoźnym.
- 5.7 Dodatkowe siły i środki dysponowane do działań z własnego powiatu, w trakcie dojazdu wykorzystują do korespondencji z KDR kanał powiatowy. Przejście na wskazany KRG następuje na polecenie KDR.
- 5.8 Siły i środki kierowane do działań z innych powiatów/województw, zgłaszają swój przyjazd do właściwego dla miejsca działań PSK/MSK na KSW.
- 5.9 Uruchomienie kolejnych KRG powinno następować zawsze, gdy ilość prowadzonej korespondencji uniemożliwia sprawne przekazanie informacji.

¹⁾ – W brzmieniu ustalonym przez Aneks nr 2.

²⁾ – W brzmieniu ustalonym przez Aneks nr 1.

^{**} – Zaleca się oprogramowanie radiotelefonów nasobnych dowódców oraz ratowników pozwalające na ich bezpośrednie uruchamianie się w następujący sposób, dla:

- dowódców – w macierzystej sieci powiatowej (PR).

- ratowników – na uzgodnionym pomiędzy Komendantem Wojewódzkim PSP, a komendantem powiatowym/miejskim PSP kanale ratowniczo gaśniczym (KRG).

6. Organizacja łączności na potrzeby kierującego działaniem ratowniczym na poziomie taktycznym

Organizacja łączności dla poziomu taktycznego następuje w momencie:

- podziału strefy działań ratowniczych na odcinki bojowe i wyznaczeniu zadań dla kierujących tymi odcinkami;
- organizowania punktów przyjęcia sił i środków podmiotów KSRG i spoza oraz ¹⁾ innych podmiotów uczestniczących w działaniu ratowniczym.

Na poziomie taktycznym kierowania działaniami ratowniczo-gaśniczymi, do wsparcia KDR zaleca się dysponowanie samochodem dowodzenia i łączności (SDŁ). SDŁ pełni funkcje węzła łączności na potrzeby kierującego działaniami lub sztabu, jeżeli został powołany.

- 6.1 W przypadku konieczności uruchomienia dodatkowych KRG (drugi i kolejne) w celu utworzenia odcinków bojowych, KDR zgłasza potrzebę ich przydzielenia do PSK/MSK wraz z ich liczbą i planowanym przeznaczeniem. Dysponentem KRG na terenie powiatu jest PSK/MSK.
- 6.2 Po otrzymaniu zapotrzebowania na dodatkowe kanały ratowniczo-gaśnicze, PSK/MSK występuje jednocześnie do WSKR o uruchomienie sieci KDW wraz ze wskazaniem kanału pracy.
- 6.3 Po przydzieleniu KDW przez WSKR, PSK/MSK informuje KDR o przydzielonych kanałach ratowniczo-gaśniczych oraz kanale dowodzenia i współdziałania.
- 6.4 Do koordynacji działań przez KDR nie może być wykorzystywany kanał powiatowy.
- 6.5 Wymiana informacji pomiędzy KDR a dowódcami poszczególnych odcinków bojowych oraz podmiotów współdziałających zarówno z KSRG jak i spoza odbywa się w sieci KDW.
- 6.6 Komunikacja dowódców odcinków bojowych z podległymi siłami i środkami odbywa się na przyznanych KRG.
- 6.7 KDR prowadzi korespondencję z PSK/MSK na kanale powiatowym.
- 6.8 W przypadku konieczności ograniczenia ilości prowadzonej korespondencji na kanale powiatowym pomiędzy KDR i PSK/MSK, kierujący działaniami lub PSK/MSK zwraca się za pośrednictwem WSKR do KCKR o uruchomienie operacyjnego kierunku radiowego (KO). Uruchomienie KO może nastąpić wyłącznie w momencie, gdy KDR posiada wystarczające techniczne środki łączności oraz radiooperatora.
- 6.9 Po otrzymaniu zgody na uruchomienie operacyjnego kierunku radiowego, KDR prowadzi korespondencję z PSK/MSK na wskazanym kanale.

¹⁾ – W brzmieniu ustalonym przez Aneks nr 2.

- 6.10 W momencie utworzenia Punktu Przyjęcia Sił i Środków (PPSiŚ) korespondencja pomiędzy KDR a kierującym PPSiŚ odbywa się na kanale sieci KDW.
- 6.11 Przyjeżdżające do PPSiŚ jednostki zgłaszają się na kanale KSW. Dopuszcza się wykorzystanie kanału powiatowego dla zgłaszania się jednostek przyjeżdżających do PPSiŚ wyłącznie, gdy do działań są dysponowane siły i środki z własnego powiatu.
- 6.12 Zaleca się wykorzystanie jednego z dostępnych KRG do dysponowania sił i środków z rejonu koncentracji do działań. W tym przypadku dowódcy poszczególnych sił i środków w oczekiwaniu na dyspozycje do działań prowadzą nasłuch na wskazanym KRG.
- 6.13 KDR dysponuje do działań poszczególne siły i środki za pośrednictwem kierującego PPSiŚ.
- 6.14 Przybyłe na teren działań ratowniczych siły i środki zgłaszają się do KDR lub dowódcy odcinka bojowego na kanale KDW.
- 6.15 Po zakończeniu działań w trakcie powrotu do PPSiŚ, jednostki prowadzą korespondencję na kanale KSW.

7. Organizacja łączności na potrzeby kierującego działaniem ratowniczym na poziomie strategicznym

Organizacja łączności na potrzeby kierującego działaniem ratowniczym na poziomie strategicznym, powinna być realizowana przez wyznaczony Zespół Łączności powołany w ramach sztabu.

Zespół Łączności koordynuje łączność na potrzeby kierowania strategicznego i taktycznego poprzez:

7.1 Dostosowanie struktury organizacji łączności do przyjętej struktury dowodzenia.

7.2 Wykorzystanie dostępnych technicznych środków łączności na potrzeby sztabu i działań ratowniczych. W tym celu kierujący pracą sztabu określa:

- miejsce pracy sztabu i ewentualnie miejsce zapasowe pracy sztabu;
- przewidywany obszar działań;
- miejsce usytuowania PPSiŚ i rejonu/ów koncentracji;
- rodzaj prowadzonych działań;
- aktualną sytuację w zakresie zadysponowanych sił i środków oraz podziału na odcinki bojowe;
- planowane do użycia siły i środki oraz sposób ich dysponowania;
- oczekiwania w zakresie wymiany informacji pomiędzy zespołami sztabu;
- planowany zakres i częstotliwość wymiany informacji z PSK/MSK, WSKR, KCKR;
- planowany zakres, częstotliwość i sposób wymiany informacji z jednostkami i służbami współpracującymi, instytucjami zewnętrznymi.

Na podstawie uzyskanych informacji Szef Zespołu Łączności przystępuje do realizacji postawionych zadań i określa:

- możliwość wykonania postawionych zadań z użyciem własnych sił i środków;
- zapotrzebowanie na dodatkowe niezbędne do realizacji zadań siły i środki;
- czas konieczny do przygotowania i uruchomienia środków technicznych dla realizacji poszczególnych zadań sztab.

7.3 Wprowadzanie zmian w organizacji łączności uwzględniających bieżącą sytuację i prognozowany rozwój zdarzeń z uwzględnieniem przyjętej wcześniej struktury łączności na poziomie interwencyjnym i taktycznym.

7.4 Opracowywanie schematów łączności, wykazu kryptonimów radiowych i innej dokumentacji związanej z funkcjonowaniem łączności.

- 7.5 Organizacje punktu utrzymania sprzętu łączności (programowanie radiotelefonów, ładowanie baterii/akumulatorów, wypożyczanie sprzętu łączności, itp.)

8. Wykorzystanie radiowej sieci współdziałania służb Ministerstwa Spraw Wewnętrznych podczas działań ratowniczych (kanał B112)

W przypadku konieczności zapewnienia bezpośredniej wymiany informacji pomiędzy funkcjonariuszami (osobami) różnych służb MSW bezpośrednio zaangażowanymi w działania, po decyzji dowodzącego akcją na miejscu prowadzonych wspólnie działań:

- 8.1 KDR wymienia informacje z dowódcami poszczególnych służb na kanale B112, natomiast z podległymi ratownikami komunikuje się na KDW/KRG.
- 8.2 W przypadku, gdy zachodzi konieczność bezpośredniej wymiany informacji pomiędzy ratownikami PSP i funkcjonariuszami innych służb, KDR poleca przejście podległym ratownikom na kanał B112, na którym utrzymuje z nimi łączność.

9. Radiowa sieć retransmisyjna - RSR (kanał BF171)

W przypadku konieczności zapewnienia łączności podczas działań ratowniczych lub ćwiczeń, na dużym obszarze lub terenie o złych warunkach propagacji fal radiowych (tereny góryste, obszary leśne itp), zaleca się w miarę posiadanych możliwości technicznych uruchomienie RSR w oparciu o mobilny radioprzemiennik.

RSR może być wykorzystana, jako:

- dodatkowy kanał w sieci ratowniczo-gaśniczej;
- dodatkowy kanał w sieci dowodzenia i współdziałania.

Zgodę na uruchomienie RSR wydaje WSKR na wniosek KDR.